

STEREOTYPY

CZĘŚĆ V

„Koty przywiązują się do miejsca, a nie do człowieka” – to jedna z najczęściej wypowiedzianych opinii o tych zwierzętach. Obok przekonania o ich fałszywości, stereotyp ten jest tak bardzo rozpowszechniony, że chyba powinienem od niego zacząć ten cykl. Dziś nadrabiam więc zaległości.

„KOT PRZYWIĄZUJE SIĘ DO MIEJSCA, A NIE DO CZŁOWIEKA”

Jestem przekonany, że opinię taką mogą wygłaszać tylko wrogowie kotów, ci, którym są one obojętne, lub ludzie, którzy nie potrafią uważnie patrzeć na zwierzęta. Wszyscy inni, a szczególnie prawdziwi miłośnicy kotów, nigdy by czegoś takiego o nich nie powiedzieli.

Dlaczego tak uparcie twierdzimy, że kot nie przywiązuje się do człowieka, przeciwstawiając go zwykle „wierności i posłuszeństwu” psa? Tak na marginesie, spór dotyczący tego, który z tych ssaków – kot czy pies – jest lepszym przyjacielem człowieka, przypomina mi trochę dyskusje nad wyższością Świąt Bożego Narodzenia nad Świętami Wielkiej Nocy. Obydwa bowiem gatunki są po prostu inne. Żaden nie jest ani lepszy, ani gorszy.

Jak sądzę, przyczyny owej negatywnej opinii o kotach są dwie. Pierwsza z nich sięga zapewne jeszcze bardzo zamierzchłych czasów, kiedy to mało kto myślał o nawiązywaniu z kotami bliższych stosunków. Wymagano od tych zwierząt jedynie tego, by trzymały się obejścia i polowały na myszy. Oczywiście myśle w tym momencie o naszym kręgu kulturowym, bowiem tam, gdzie koty obdarzane były czcią i szacunkiem, ludzie zapewne bardziej cenili sobie ich towarzystwo. W odróżnieniu od kotów, związki człowieka z psem miały dłuższą tradycję. Psy strzegły gospodarstw przed złodziejami, pilnowały stad owiec i bydła ale przede wszystkim – od czego niewątpliwie zaczęła się nasza współpraca z tym gatunkiem – towarzyszyły myśliwym na polowaniach, gdzie to pełne porozumienie było gwarantem sukcesu.

Kolejna przyczyna tkwi niewątpliwie w samej naturze kotów, czy raczej powinienem powiedzieć – w naszym niezrozumieniu owej kociej natury. Nasze czworonogi, choć udomowione zachowały wiele obyczajów swoich dzikich przodków. Protoplaści psów żyją w sforach. Sforę tworzy kilka lub kilkanaście osobników, wśród których panuje ścisła hierarchia. Mamy tu zwierzęta dominujące i podległe, a na szczycie tej drabiny społecznej stoi najsilniejszy osobnik – przywódca sfory. To on decyduje, gdzie zatrzymać się

foto: flash

na nocleg, kiedy wyruszyć na polowanie, a podanych łowach to jemu przypadają w udziale najsmaczniejsze kąski. Ponieważ domowe zwierzęta zachowują się wobec ludzi podobnie jak wobec pobratymców, pies widzi w swoim ludzkim opiekunie przywódcę sfory, któremu należy się podporządkować. Wykonuje zatem jego polecenia i radośnie biegnie z nim na spacer będący namiastką wspólnego polowania.

Dla kotów rozkazy „zostań” lub „siad” nie znaczą, bowiem w kociej społeczności nie ma przywódcy, mimo że istnieje tu hierarchia. Spacer z opiekunem nie stanowi dla kotów żadnej atrakcji, ponieważ zwierzęta te polują samotnie – kiedy nadchodzi wieczór, ruszają (oczywiście, jeśli mają taką możliwość) na wędrowną po sobie tylko znanych szlakach.

Samodzielność czy niechęć do podporządkowywania się rozkazom opiekuna nie oznacza jeszcze, że koty nie przywiązują się do człowieka. Może nie okazują swoich uczuć w tak wylewny sposób jak psy, ale jednak... Szkopuł w tym, że człowiek tak mało zazwyczaj stara się, aby zrozumieć swoich zwierzęcych przyjaciół i ocenia ich zachowanie podług własnych kryteriów. Nie mówiąc już o tym, że w swojej ludzkiej megalomanii

uważamy, iż wszystkie żywe istoty powinny być nam posłuszne i każdym gestem wyrażać uwielbienie dla nas. No więc, przypieiliśmy kotom łatką samotników niezainteresowanych nawiązywaniem z nami głębszych stosunków.

Rzekłbym, że kot domowy wykazuje równie silne przywiązanie do swojego opiekuna co pies. Z tą wszakże różnicą, iż nie podporządkowuje się całkowicie i bezkrytycznie woli swojego właściciela. Przynajmniej w większości przypadków.

A co z przywiązaniem do miejsca zamieszkania? Owszem, istnieje, a skłonności te koty odziedziczyły po swoich przodkach. Określenie „miejsce zamieszkania” tożsame jest tu z terytorium mieszkalnym i łowieckim. Wszystkie terytorialne gatunki wykazują bardzo silne przywiązanie do własnego rewiru, które daje zwierzęciu poczucie bezpieczeństwa, zapewnia pożywienie, a nawet umożliwia poznanie partnera i stwarza warunki do odchowu potomstwa. Psy również przywiązują się do terytorium, choć w ich przypadku należy ono nie do pojedynczego osobnika, lecz do całej sfory. Zresztą, koty także potrafią dzielić się rewirem z pobratymcami. Gdyby było inaczej, nigdy nie dałyby się udomowić.

Przywiązanie do miejsca zamieszkania nie wyklucza przywiązania do człowieka. Większość ludzi uważa, że to pierwsze uczucie jest w przypadku kotów silniejsze, czego dowodem mają być opowieści o kotach, które po przeprowadzce z właścicielem do nowego domu uciekały by powrócić na „stare śmieci”. Nie chcę kwestionować prawdziwości tych historii, chociaż osobiście nigdy nie spotkałem się z takim zachowaniem naszych mruczających przyjaciół. Znam za to wiele kotów, którym ani przez myśl nie przeszło opuszczać swoich opiekunów niezależnie od tego, gdzie z nimi aktualnie przebywali. Nawet na wakacjach, pod namiotami lub na łodzi podczas rejsu po mazurskich jeziorach.

Jestem skłonny uznać przypadki kotów powracających do poprzedniego miejsca zamieszkania raczej za wyjątki niż regułę, wynikające być może z przedmiotowego traktowania zwierzęcia przez człowieka. A tak prawdę mówiąc nie tylko koty uciekają czasami od swoich właścicieli. Niektóre psy również tak robią. □

Jacek P. Narożniak

Zaufaj mu!
wie co dla niego
najlepsze

Karmy klasy SUPER PREMIUM
w przystępnych cenach - sprawdź!

W pełni siły i zdrowia

www.iphgroup.pl

BEST CHOICE INDOOR
Kompletne pożywienie dla dorosłych kotów żyjących tylko w mieszkaniu lub w domu. W sposób naturalny zmniejsza nieprzyjemny zapach stolca. Pokarm nie tylko minimalizuje ryzyko tworzenia się kamieni w siewniku, ale również odpowiednio dopasowany do zmniejszonego zapotrzebowania energetycznego kotów żyjących w domu lub mieszkaniu nie wychodzących na zewnątrz. Pokarm INDOOR CAT jest również zalecany dla wykastrowanych / wysterylizowanych kotów.

IPH GROUP
POLSKA SP. Z O.O.
50-148 Wrocław, ul. Włła Stowca 1-2
tel. (71) 311 50 23, fax (71) 311 53 78
e-mail: info@iphgroup.pl, www.iphgroup.pl

NASI PARTNERZY: KOSZALIN - NERO S.C., tel. (94) 346 49 10, RZESZÓW - DOG-MAX, tel. (17) 852 60 06, POZNAŃ - ASTOR S.C., tel. (61) 8239851
SOCHOCIN, woj. mazowieckie - OLINO S.C., tel. (23) 661 25 62, ZABIERZÓW, woj. śląskie - ESKULAP, tel. (12) 258 06 25